

Yeni Asal Sayı Rekoru

12216463006127794810775396403128843926736
142422307524640953766046996455809056861
5690774851269040418246405468474387100505
374926300211252045279090179843...

Dünyanın bilinen en büyük asal sayısının ilk basamakları. Bu sayı tam 7.816.230 basamaklı!

Dünyanın en büyük sayısı nedir? Ya da, aklınızda tutabileceğiniz en büyük sayı? Bir katrilyon? Dokuz kentilyon (milyar kere milyar)? Hangi sayıyı tutarsanız tutun, her zaman daha büyük bir sayı vardır. Bazı sayılarsa bu açıdan çok özeldir. Asal sayılar gibi. Geçtiğimiz günlerde, özel bir bilgisayar yazılımıyla yapılan aramalar sayesinde dünyanın en büyük asal sayısı bulundu. Bu asal sayı, tam 7.816.230 basamaklı! (Önceki en büyük asal sayıdan yaklaşık 500.000 basamak daha büyük). Şöyle söyleyelim: Saniyede üç basamak yazabiliyor olsaydınız, bu sayıyı tam olarak yazmanız tam dokuz gün sürerdi!

Asal sayılar çok özel dedik. Anımsatalım; asal sayılar, yalnızca kendilerine ve bire kalansız olarak bölünebilen tam sayılardır. Örnek olarak 13 sayısını ele alalım. 13, yalnızca 13'e ve 1'e kalansız olarak bölünebilir. Yani, 13 bir asal sayıdır. 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19, 23 ve 29 da öyle. Bir sayının asal sayı olup olmadığını söylemek güç olabilir. Özellikle de çok büyük sayılar söz konusu olduğunda. Matematikçiler, bir sayının asal sayı olup olmadığını bulmanın birçok kısa yolunu geliştirmişler. Yi-

ne de, bazı sayıların asal sayı olup olmadığını bulmak uzun zaman alıyor.

Bu nedenle, bir grup matematik meraklısı, İnternet aracılığıyla yayılan bir asal sayı arama projesi başlatmışlar. Yeni en büyük asal sayıyı da, Almanya'da yaşayan, matematik tutkunu bir göz cerrahı olan Martin Novak'ın bilgisayarını bulmuş. Sizlere biraz da asal sayı arama projesinden edelim: Bu projede, dünyanın dört bir yanından meraklılar, özel bir yazılım yardımıyla, bilgisayarlarında asal sayı avına çıkıyorlar. Bunun için önce, projenin web sitesinden yazılımı bilgisayarınıza indirerek çalıştırmanız gerekiyor elbette. Daha sonra yazılım siz bilgisayarınızda çalışırken, arka planda kendi kendine çalışarak asal sayı arıyor. Şimdi, dünyanın dört bir köşesinden 250.000 bilgisayar daha da büyük bir asal sayı aramaya koyulmuşlar. Siz de asal sayı avına katılmak isterse- nize, İnternet'te www.mersenne.org/prime.htm adresine girebilirsiniz. İyi şanslar!

Aslı Zülâl

Kaynaklar

www.sciencenews.com

www.mersenne.org/prime.htm